

На порозі відродження Острога

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

Тридцять років тому – 15 вересня 1990 року – відбулася Перша науково-краєзнавча конференція «Острог на порозі 900-річчя». Ювілей нашого міста, як пригадують читачі «Замкової гори», відзначали 2000 року, і саме ця конференція започаткувала підготовку до визначної дати. Проведення конференції ініціювали Острозька міська рада народних депутатів (нагадаю, що це було ще в останній рік існування Союзу РСР, тож саме такою була тоді повна назва органу самоврядування) та Острозьке науково-краєзнавче товариство «Спадщина» (ім'я князів Острозьких воно додало до своєї назви вже в роки незалежності). А головну

роботу взяв на себе організаційний комітет на чолі з нашим земляком – видатним українським істориком-джерелознавцем **Миколою Павловичем Ковальським**, професором Дніпропетровського державного університету (тоді ще імені «300-річчя Возз'єднання України з Росією», а не Олеся Гончара, як у наші дні). Його заступником став голова Острозького міськвиконкому (посада міського голови теж з'явилася в роки незалежності) **Микола Володимирович Гришук**, а секретарем оргкомітету і головним «мотором» справи ветеран освітньої ниви і в минулому – недовгий час, на превеликий жаль, директор Острозького краєзнавчого музею **Петро Зотович Андрухов** – засновник і перший голова товариства «Спадщина».

Програма першої кон-

ференції містила 23 доповіді та повідомлення. Їх автори представляли, крім Острога та Рівного, також Дніпропетровськ, Львів, Київ, Луцьк. Окремою програми стали доповіді з питань джерел історії Острога професора Миколи Ковальського й одного з його найталановитіших учнів, теж уже професора **Юрія Мицика**. Археологічні проблеми регіону порушували **Анатолій Савчук**, **Святослав Терський**, **Сергій Панишко**; питання історії церкви висвітлювали **Гурій Бухало**, **Василь Сокол**, **Олексій Халецький**. Мистецтво й архітектура були темами доповідей **Олени Годованюк**, **Володимира Заболотного**, **Антоніни Лінченко**, **Ольги Кіндій**, **Юрія Ложжарьова**, **Олега Сидора**; книгознавство та літературне краєзнавство – **Олександра Позіховського**, **Григорія Дем'янчука**, **Анатолія Хведаса**, **Бо-**

риса Шапієвського, **Івана Пашука**; історія медицини – **Мирона Кушніра**. Матеріали до історії рідної школи подала наймолодша учасниця конференції – одинадцятикласниця школи № 1 Острога **Ольга Халецька**.

Багатоох учасників цієї конференції вже немає серед живих, інші продовжують успішну працю на дослідницькій ниві.

Значення цієї і наступних науково-краєзнавчих конференцій дуже істотне. Вони стали засобом згуртування широких кіл прогресивної інтелігенції різних регіонів України для історичного, культурного та духовного відродження старовинного міста Острога. Завдяки проведенню цих заходів і зростанню престижу Острога в Україні стало можливим відновлення в місті 1994 року вищого навчального закладу. ■